

Zarządzenie nr 16/2024

Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach
z dnia 1 sierpnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach

Na podstawie art. 22b i art. 22c Ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 560),

zarządzam co następuje:

§ 1.

Wprowadzam Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach, których treść stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Nadzór nad prawidłową realizacją Zarządzenia powierzam Zastępcy Kierownika Ośrodka i Koordynatorowi Działu Świadczeń.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Joanna Brykowska - Hehn

Załącznik do Zarządzenia Nr 16/2024
Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Siechnicach
z dnia 1 sierpnia 2024 r.
w sprawie *Standardów Ochrony Małoletnich*

STANDARDY

OCHRONY MAŁOLETNICH

w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Święta Katarzyna, 2024 r.

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
6. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1089 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);

I. ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKAMI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SIECHNICACH

Niniejsza procedura określa najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa małoletnich, będących podopiecznymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach (GOPS), a także gwarantujące najwyższy poziom ochrony małoletnich, na rzecz których realizowane są usługi świadczone przez osoby zatrudnione w GOPS, a w szczególności realizujące następujące zadania:

1. zapewnienie opieki podczas zajęć pozalekcyjnych dla dzieci,
2. usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób małoletnich,
3. opieka wytchnieniowa,
4. asystencja osobista,
5. zadania asystentów rodziny,
6. projekty unijne, których beneficjentami są osoby małoletnie.

§ 1 Zasady ogólne

1. Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od osób zatrudnionych w GOPS w odniesieniu do wszystkich podejmowanych czynności wobec małoletnich jest:
  - a) działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie;
  - b) traktowanie małoletniego z szacunkiem, uwzględniając jego godność i potrzeby;
  - c) działanie w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji;
  - d) utrzymywanie profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowe rozważenie czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe;
  - e) działanie w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania;
  - f) powstrzymanie się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu lub strachu;
  - g) zwracanie uwagi na niepokojące zachowania małoletnich, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i podejmowanie działań mających na celu uzyskanie najpełniejszych informacji o sytuacji małoletniego.

§ 2 Zasady komunikacji z małoletnim

1. Pracownik GOPS zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
2. Należy komunikować się z małoletnim w sposób adekwatny do jego wieku, rozwoju i danej sytuacji.

3. Zabronione jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dziecka.
4. Nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa.
5. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy słownej, a tym bardziej fizycznej. Nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
6. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
7. W sytuacjach wymagających wykonania przez pracownika czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
8. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
10. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.
11. Nie jest dozwolone nawiązywanie kontaktów z małoletnimi będącymi podopiecznymi GOPS, lub na rzecz których są realizowane przez GOPS zadania poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
12. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji. Dopuszczalną formą komunikacji w sprawie małoletniego jest kontakt telefoniczny lub mailowy z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

§ 3

Zasady poufności

1. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.

2. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby placówki, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/ opiekunów prawnych.

§ 4

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Kierownik GOPS, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z bezpośrednim kontaktem z dziećmi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w **Rejestrze z dostępem ograniczonym** lub **Rejestrze osób**, w stosunku, do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Kierownik GOPS uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego przechowywane są w aktach osobowych związanych z nawiązaniem stosunku pracy.
4. Osoba zatrudniona w GOPS powinna zapoznać się i zaakceptować zasady zawarte w niniejszych Standardach poprzez podpisanie oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
5. Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

II. ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

§ 5

Czynniki ryzyka

1. Pracownicy GOPS posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, w sytuacji kiedy małoletni:
  - jest brudny, nieprzyjemnie pachnie;
  - kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
  - żebrze - jest głodny;
  - nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
  - nie ma przyborów potrzebnych do zajęć, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
  - ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić, obrażenia są w różnej fazie gojenia;

- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne; niemożliwe, niespójne itp., często je zmienia;
  - nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
  - boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
  - jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie;
  - buntuje się, samo okalecza się itp.;
  - ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
  - używa środków psychoaktywnych;
  - nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małego);
  - w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
  - jest rozbudzone seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
  - mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodzica/opiekuna to:
- podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń małego;
  - odmawia i nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem małego;
  - mówi o małym w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje małego (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - poddaje małego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małego;
  - nie interesuje się losem i problemami małego;
  - często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa mały;
  - jest apatyczny, pogrążony w depresji,
  - zachowuje się agresywnie,
  - ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
  - wypowiada się niespójnie;
  - nie ma świadomości lub neguje potrzeby małego;
  - faworyzuje jedno z rodzeństwa;
  - przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
  - nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy GOPS podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

§ 6

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownik ma obowiązek:
  - a) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała lub skonsultować się z pielęgniarką, jeżeli uszkodzenie nie wymaga natychmiastowej interwencji pogotowia;
  - b) poinformować Kierownika GOPS o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
  - c) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego;
  - d) sporządzić Kartę Interwencji obowiązującą w GOPS w Siechnicach, stanowiącą **załącznik nr 2** do niniejszej procedury.
2. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, iż dochodzi do zjawiska krzywdzenia małoletniego wdrożone zostają następujące czynności:
  - a) ustalenie czy zachodzą przesłanki uzasadniające wszczęcie procedury odebrania dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a następnie ustalić jakie podmioty i instytucje powinny zostać poinformowane o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego,
  - b) w celu poczynienia ustaleń, o których mowa w pkt 2.a) zwołana może być wewnętrzna komisja, składająca się z przełożonego (kierownika działu/kierownika GOPS), pracownika socjalnego, pracownika, który powziął podejrzenie lub uzyskał informację o krzywdzeniu małoletniego oraz, w zależności od potrzeb, asystenta rodziny, psychologa.
  - c) jeżeli zostanie ustalone, że zasadnym jest skierowanie do sądu rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 k.p.c. lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, Kierownik GOPS niezwłocznie kieruje taki wniosek do właściwych organów.
  - d) wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która umożliwi stworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

III. ZASADY UDOSTĘPNIANIA STANDARDÓW

§ 7

Procedury udostępniania

1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem GOPS w Siechnicach ogólnodostępnym dla pracowników, osób korzystających z usług, rodziców/opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej GOPS.
3. Dokument przekazywany jest rodzicom/opiekunom korzystających z działań realizowanych przez GOPS.
4. Rodzic/opiekun podpisuje udostępnione na stronie internetowej GOPS oświadczenie o poinformowaniu go o możliwości zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich, stanowiące **załącznik nr 3** do niniejszej procedury.
5. Pracownicy realizujący działania na rzecz małoletnich mają obowiązek zapoznania małoletnich ze Standardami oraz omówienia ich w sposób zrozumiały do wieku i sprawności intelektualnej odbiorców.

IV. ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

§ 8

Monitoring i ewaluacja

1. Niniejsze standardy podlegają weryfikacji pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności nie rzadziej niż raz na 3 lata lub w sytuacji wystąpienia zdarzeń wymagających aktualizacji.
2. Weryfikacja, o której mowa w pkt 1. dokonywana jest przez kierownika GOPS lub osobę przez niego wyznaczoną.
3. W wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt 2. sporządzany jest raport ewaluacyjny, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji standardów.
4. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich, wyznaczoną przez Kierownika GOPS w Siechnicach jest psycholog zatrudniony w GOPS
5. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat, którego ośrodek pomocy społecznej posiada wiedzę i podjął czynności, zostaje odnotowany w **rejestrze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu**, w której należy odnotować:
  - a) opis zdarzenia,
  - b) data zdarzenia,
  - c) podjęte czynności,
  - d) czy miała miejsce interwencja organów zewnętrznych (np. policji, prokuratury)?
  - e) opis podjętych przez organy zewnętrzne czynności.
6. Rejestr zdarzeń przechowywany jest w GOPS w Siechnicach. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie rejestru jest psycholog zatrudniony w GOPS.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników GOPS oraz osób korzystających z usług GOPS i uczestniczących w realizowanych projektach, w szczególności poprzez zamieszczenie na stronie internetowej.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bechnicach

Joanna Brykowska - Hehn

*Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony
Małoletnich w GOPS w Siechnicach*

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNIICH W GOPS W SIECHNICACH**

.....
Imię i nazwisko osoby składającej oświadczenie

oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
Podpis

**KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA
W GOPS W SIECHCHNICACH**

Imię i nazwisko ucznia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez personel/pedagoga/psychologa	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie

<p>Forma podjętej interwencji</p>	☐ Zawiadomienie policji ☐ Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa ☐ Wniosek o wgląd w sytuację rodziny ☐ Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
<p>Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji</p>		
<p>Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców</p>	<p>Data</p>	<p>Działanie</p>

.....
miejsowość, data

.....
.....
Dane rodzica/opiekuna

**OŚWIADCZENIE
RODZICA/OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH
W GOPS W SIECHNICACH**

Ja, niżej podpisana/y ....., jako
rodzic/opiekun, prawny/opiekun* Małoletniego .....
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi
w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach

.....
Podpis

Standardy zamieszczone są na stronie www.gops-siechnice.org.pl w zakładce Organizacja Ośrodka.

*właściwe podkreślić